

Jana HLAVOVÁ, *Nejstarší pamětní kniha farnosti Vlachova Březí (1731-1811)*, České Budějovice 2010 (= bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity), 58 s. + přílohy.

Posudek oponenta bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce představuje další z výsledků jednoho z badatelských směrů Ústavu archivnictví a PVH FF JU, který se pod vedením doc. PhDr. Marie Ryantové, CSc. zaměřuje na výzkum farních kronik a pamětních knih. Tématem bakalářské práce Jany Hlavové se stala nejstarší pamětní kniha farnosti Vlachova Březí, jež obsahuje záznamy vztahující se k letům 1731 až 1811; na ní poté navázal další rukopis vedený od roku 1825, který se ale předmětem jejího zájmu nestal. Předkládaná bakalářská práce je rozdělena do tří částí, jimž předchází stručný úvod věnovaný problematice studia dochovaných farních pamětních knih a kronik i nezbytnému historiografickému exkurzu. V následných dvou kapitolách se studentka zabývala dějinami obce a následně i farnosti. Vlastním jádrem předkládané bakalářské práce je potom závěrečná třetí kapitola věnovaná studované písemnosti, rozdělená do čtyř podkapitol.

Jak je obvyklé, má první kapitola kompilativní charakter a povahu velmi letmého seznámení s dějinami lokality, s níž byl vznik rukopisu spojen. Blíže k tématu již má druhá kapitola věnovaná historii vlachovobřeské farnosti, která je především velmi podrobným seznámením se studovaným sociálním prostředím v dlouhém časovém období od 16. do počátku 20. století s důrazem na 17. a 18. věk. Jana Hlavová v jejím výkladu nezůstala u rekapitulace a kompilace z literatury přejatých informací, naopak se je snažila doplnit především údaji o jednotlivých farářích, přičemž hojně využívala i studovaný rukopis farní pamětní knihy. Stručného zhodnocení se dostalo rovněž dějinám tamní školy a židovského obyvatelstva.

Jádrem bakalářské práce je rozbor vlachovobřeské pamětní knihy, nazvaný poněkud nešťastně a nepřesně *Struktura pamětní knihy*. Jana Hlavová v ní podala vnější a vnitřní popis a podrobně se zabývala i osobnostmi osmi kronikářů – v sedmi případech šlo o faráře, mezi něž pronikl i patrně kostelní účetní. V porovnání s předchozími údaji, zejména s podrobným vylíčením dějin farnosti, působí obsahový rozbor zápisů zapsaných na stránkách studovaného rukopisu poněkud stručně. Autorka je rozdělila do šesti skupin na záznamy věnované událostem ve farnosti, popisující úpravy kostelů a dalších sakrálních objektů, fundační záznamy, inventáře farního a filiálního kostela, dále zápisy všímající si událostí v obci a následně i v jednotlivých osadách na území farnosti. Pochopení obsahového zaměření záznamů pomáhají rovněž

přehledné tabulky obsažené v přílohách bakalářské práce (zejména tabulky č. 3, 4 a 5). Přestože si autorka byla vědoma subjektivnosti studovaného pramene (správně na s. 40), nepokusila se bohužel pracovat s touto tezí dále a ptát se, proč se na stránkách studovaného pramene objevily právě tyto záznamy (a ne třeba jiné), proč je tam duchovní zaznamenali, jakou hodnotu „pro paměť“ měly tyto zápisy svým písemným zaznamenáním získat a jakou paměť měly vlastně vytvořit.

K práci lze mít také věcné a jazykové výhrady. Z věcných je to zejména nejasnost v uvádění povýšení Vlachova Březí na městečko (s. 9, 13, 18), použití označení podobojí pro utrakvisty (s. 24) nebo nejednotnost v psaní šlechtických rodových jmen (Dietrichstein x z Dietrichsteina, Herberstein x z Herbersteina). Doplnění by si vyžádaly rovněž údaje o některých dárcích kostela ve Vlachově Březí (s. 48). Najít je možné i stylistické nedostatky a neopravené překlepy. Patrně spěchu při dokončování práce je možné přičíst také formálně technické nedostatky, jako např. nejednotnou velikost písma na s. 49.

Předkládanou bakalářskou práci Jany Hlavové považuji za zdařilý příspěvek ke studiu novověkých farních pamětních knih. Doporučuji ji k obhajobě a vzhledem k výše zmíněným výtkám ji hodnotím již jako **velmi dobrou**.

Jindřichův Hradec, 11. srpen 2010

Doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.